

MRF 2021.372

Planklagenævnets afgørelse af 22. december 2021, j.nr. 19/07888 og 19/07893

Ophævet tillæg til udviklingsstrategi efter planlovens § 23 a for omplacering af sommerhusområder, da der ikke var foretaget en væsentlighedsvurdering af mulig påvirkning af nærliggende Natura 2000-område, hvorfor screeningafgørelse efter miljøvurderingslovens § 10 om, at tillægget ikke var miljøvurderingspligtigt, ligeledes blev ophævet.

Frederikshavn Kommune traf i august 2019 screeningafgørelse om, at der ikke skulle gennemføres en miljøvurdering af et tillæg til udviklingsstrategi 2015-2019, Omplacering af sommerhusområder inden for kystnærhedszonen. Planen vedrørte udtagning af to arealer som sommerhusområder samt udlægning af tre nye sommerhusområder. Tillægget blev, med hjemmel i planlovens § 23 a, vedtaget med henblik på, at de nye sommerhusområder kunne blive optaget i et kommende landsplandirektiv for udlæg og omplacering af sommerhusområder i kystnærhedszonen. Sagen vedrørte ét af de tre arealer, der ønskedes udlagt i sommerhusområde. Planområdet udgjorde 12,4 ha, var beliggende i landzone inden for kystnærhedszonen og bestod primært af dyrket mark. Nærmeste Natura 2000-område, Råbjerg Mile og Hulsig Hede, lå ca. 200 meter vest for planområdet. Screeningafgørelsen og planvedtagelsen blev påklaget af en grundejerforening og en beboer i området, der bl.a. anførte, at der ikke var foretaget en tilstrækkelig vurdering af påvirkning af bilag IV-arten flagermus og forstyrrelse af fuglelivet i Natura 2000-området, og at 80-90 sommerhuse ville være en yderligere belastning og nedslidende for områdets naturtyper. Planklagenævnet konstaterede indledningsvis, at der ikke var foretaget en egentlig vurdering af påvirkning af bilag IV-arter eller Natura 2000-området, idet det alene fremgik af tillægget, at området anvendtes til landbrugsformål, hvorfor byggeriet kun ville have en meget begrænset påvirkning af dyre- og plantelivet. For så vidt angik bilag IV-arter fandt nævnet dog ikke, at den manglende vurdering udgjorde en retlig mangel, som i sig selv medførte planens ugyldighed, da tillægget omfattede en dyrket mark. For så vidt angik Natura 2000-området, var der registreret et ikke ubetydeligt antal observationer af traner i Hulsig-området, herunder vest og nord for lokalplanområdet. Nævnet fandt, at da traner bl.a. fouragerer på

dyrkede marker, kunne det efter omstændighederne skade fuglebeskyttelsesområdets integritet, hvis større arealer med dyrkede marker i nærheden af fuglebeskyttelsesområdet overgik til sommerhusområde. Nævnet kunne ikke udelukke, at det ville være muligt for tranerne at opretholde sig selv som en levedygtig bestanddel af deres naturlige levesteder ved at fouragere på andre arealer inden for eller uden for fuglebeskyttelsesområdet. Dette var imidlertid ikke nærmere belyst i miljøscreeningen, ligesom det i øvrigt ikke fremgik, at der var sket en væsentlighedsvurdering. Nævnet fandt derfor, at tillægget led af en væsentlig retlig mangel, da en habitatvurdering af Natura 2000-området vil medføre, at miljøvurdering og offentlig høring var obligatorisk, jf. miljøvurderingslovens § 8, stk. 1, nr. 2. Screeningafgørelsen efter miljøvurderingslovens § 10 led derfor også af en væsentlig retlig mangel. Det fremgik endvidere, at arealet forventedes at kunne rumme 80-90 nye sommerhusgrunde. Af forslaget til landsplandirektiv 2021 for udlæg og omplacering af sommerhusområder i kystnærhedszonen fremgik imidlertid, at der måtte udstykkes op til 35 sommerhusgrunde. Nævnet fandt, at dette måtte indgå i nævnets vurdering i en situation som den foreliggende, hvor staten fastlagde antallet af sommerhuse i et landsplandirektiv, og hvor staten i et forslag til landsplandirektiv havde tilkendegivet, at staten havde i sinde at fastlægge et lavere antal sommerhusgrunde end det, der fremgik af den påklagede planstrategi. I lyset af at det måtte forventes, at der alene ville blive mulighed for udstykning af 35 sommerhusgrunde, fandt nævnet, at kommunens vurdering var tilstrækkelig i forhold til en miljøscreening på det nuværende planlægningsstadium. Planklagenævnet ophævede på denne baggrund screeningsafgørelsen samt tillægget.

Kommentar: Afgørelsen illustrerer på sin egen måde, at planlovens regler om kommuneplanstrategi har tilføjet endnu en retsakt i planlægningsprocessen, som er omfattet af miljøvurderingsloven og planhabitatbekendtgørelsens regler om miljøvurdering – se tilsvarende **MRF 2021.363 Pkn.** De

MAD 2021.372

afsluttende bemærkninger vedrørende forslag til landsplandirektivet forekommer problematiske. Når et landsplandirektiv ikke er vedtaget, er det ikke Planklagenævnets opgave at gisne om, hvorvidt et forslag hertil må forventes vedtaget. Hertil kommer det selvstændige aspekt, at landsplandirektivet for nye sommerhusområder i alle tilfælde er omfattet af obligatorisk miljøvurdering. Men det må medgives nævnet, at Frederikshavn Kommunes tillæg til kommuneplanstrategi ikke kan realiseres, hvis det er i modstrid med landsplandirektivet.

Afgørelse i klagesag om Frederikshavn Kommunes screeningsafgørelse om, at tillæg til udviklingsstrategi 2015-2019, ikke skal miljøvurderes, samt vedtagelse af planen

19/07888, 19/07893

Frederikshavn Kommune traf den 29. august 2019 afgørelse om, at der ikke skal gennemføres en miljøvurdering af tillæg til udviklingsstrategi 2015-2019, Omplacering af sommerhusområder inden for kystnærhedszonen (screeningsafgørelse).

En grundejerforening i området har klaget over screeningsafgørelsen. En beboer i området har desuden klaget over planvedtagelsen.

I denne afgørelse har Planklagenævnet behandlet følgende spørgsmål:

- Om planhabitatbekendtgørelsens regler om bilag IV-arter er overholdt i forhold til flagermus,
- Om planhabitatbekendtgørelsens regler om Natura 2000-områder er overholdt i forhold til traner,
- Om miljøvurderingslovens minimumskrav til en miljøscreening er opfyldt i forhold til naturværdi.

Planklagenævnet kan ikke behandle eller har ikke fundet anledning til at behandle de øvrige klagepunkter i sagen.

Planklagenævnet ophæver screeningsafgørelsen.

Planklagenævnet ophæver tillige kommunens afgørelse om vedtagelse af tillæg til udviklingsstrategi 2015-2019, Omplacering af sommerhusområder inden for kystnærhedszonen.

Det betyder, at screeningsafgørelsen og tillægget til planstrategien ikke længere gælder.

Indhold

1. Sagens oplysninger 3

1.1. Området og plangrundlaget 3

1.2. Klagerne og bemærkningerne hertil 3

2. Planklagenævnets bemærkninger og afgørelse. 4

2.1. Planklagenævnets kompetence og prøvelse. 4

2.1.1. Generelt om Planklagenævnets kompetence og prøvelse. 4

2.1.2. Miljøvurderingslov, som sagen er behandlet efter 4

2.1.3. Planklagenævnets prøvelse. 4

2.2. Påvirkning af bilag IV-arter (flagermus) 5

2.2.1. Klagen. 5

2.2.2. Generelt om bilag IV-arter 5

2.2.3. Krav til tilvejebringelsen af oplysninger om bilag IV-arter 6

2.2.5. Planklagenævnets vurdering i forhold til flagermus. 7

2.3. Påvirkning af Natura 2000-område (traner) 7

2.3.1. Generelt om forholdet til Natura 2000-områder 7

2.3.2. Traner 8

2.3.3. Konsekvenser for miljøscreeningen. 9

2.4. Miljøscreeningen i forhold til naturværdi 10

2.4.1. Klagen. 10

2.4.2. Generelt om naturområder 10

2.4.3. Planklagenævnets vurdering. 10

2.5. Forhold, som ikke behandles. 11

3. Afsluttende bemærkninger 11

4. Meddelelse og offentliggørelse af afgørelsen. 13

Bilag 1. Dokumenter modtaget i klagesagen. 14

1. Sagens oplysninger

1.1. Området og plangrundlaget

Området og planen

Sagen vedrører et tillæg til udviklingsstrategi 2015-2019, Omplacering af sommerhusområder inden for kystnærhedszonen

(https://dokument.plandata.dk/70_9675100_1579866954096.pdf).[1] Planen udgør et tillæg til kommunens planstrategi, jf. planlovens § 23 a.

Planen vedrører udtagning af to arealer som sommerhusområder samt udlægning af tre nye sommerhusområder. Denne sag vedrører ét af de tre arealer, der ønskes udlagt i sommerhusområde.

Det planområde, som sagen vedrører, er på 12,4 ha, ligger i landzone inden for kystnærhedszonen og består primært af dyrket mark. Området kan ses af bilag 2.

Tillægget til kommunens planstrategi er vedtaget med henblik på, at de nye sommerhusområder kunne blive optaget i et kommende landsplandirektiv for udlæg og omplacering af sommerhusområder i kystnærhedszonen.

De ændringer for så vidt angår sommerhusområder, der fremgår af den påklagede plan, er optaget i § 24 i et forslag til landsplandirektiv 2021 for udlæg og omplacering af sommerhusområder i kystnærhedszonen, som har været i offentlig høring. Landsplandirektivet er endnu ikke udstedt.

Natura 2000

Nærmeste Natura 2000-område, N2, Råbjerg Mile og Hulsig Hede, omfatter habitatområde H2 og fuglebeskyttelsesområde F5. Planområdets placering i forhold til H2 og F5 kan ses af bilag 2.

Udpegningsgrundlaget for habitatområde H2 omfatter bl.a. hvid klit og klithede.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde F5 omfatter bl.a. trane, natravn og hedelærke.

1.2. Klagerne og bemærkningerne hertil

Planklagenævnet har under sagens behandling modtaget de dokumenter, der fremgår af bilag 1.

Planklagenævnet modtog klagerne fra kommunen den 25. oktober 2019.

Planklagenævnet har behandlet de dele af klagerne, som fremgår af afsnit 2.2-2.4. Klagerens bemærkninger for så vidt angår dette er alene kort gengivet i afgørelsen, men de er indgået i sagsbehandlingen i deres helhed.

Planklagenævnet har ikke behandlet de dele af klagerne, som fremgår af afsnit 2.5.

2. Planklagenævnets bemærkninger og afgørelse

2.1. Planklagenævnets kompetence og prøvelse

2.1.1. Generelt om Planklagenævnets kompetence og prøvelse

Afgørelser efter miljøvurderingsloven kan påklages efter de klageregler, der er fastsat i den lovgivning, som planen eller programmet er udarbejdet i henhold til, jf. § 48, stk. 1, i miljøvurderingsloven.

Den plan, der er klaget over i denne sag, er udarbejdet i henhold til planloven, og screeningsafgørelsen kunne derfor påklages til Planklagenævnet.

Planklagenævnet kan alene tage stilling til retlige spørgsmål i forbindelse med en kommunes udarbejdelse af en plan, jf. § 58, stk. 1, nr. 3, i planloven.[2]

Retlige spørgsmål omfatter alle spørgsmål om lovligheden eller gyldigheden af trufne afgørelser, herunder fortolkning eller forståelse af lovbestemmelser samt overholdelse af almindelige forvaltningsretlige grundsætninger.

Det er ikke et retligt spørgsmål, om en plans indhold er hensigtsmæssigt. Endvidere fastlægger miljøvurderingsloven ikke grænser for, hvad myndighederne kan beslutte af politiske, økonomiske eller andre grunde, men stiller alene krav til procedurerne og indholdet af grundlaget for beslutningerne forud for vedtagelse af planer omfattet af loven.

2.1.2. Miljøvurderingslov, som sagen er behandlet efter

Den nugældende miljøvurderingslov trådte i kraft den 16. maj 2017.[3]

Den påklagede screeningsafgørelse er truffet i august 2019, og den miljøscreenede plan var ikke under tilvejebringelse før 16. maj 2017. Planklagenævnet har derfor behandlet klagepunkter i forhold til screeningsafgørelsen efter den bekendtgørelse af miljøvurderingsloven, som blev udstedt i 2018.[4]

2.1.3. Planklagenævnets prøvelse

I lyset af afgørelsens resultat er der klagepunkter, som ikke er behandlet. Dog har Planklagenævnet fundet det hensigtsmæssigt at behandle visse klagepunkter af hensyn til en eventuel ny planproces.

2.2. Påvirkning af bilag IV-arter (flagermus)

2.2.1. Klagen

Flagermus

Klageren anfører, at mindst en flagermusart er tilstede i projektområdet. Klageren angiver i den forbindelse, at det drejer sig om en mindre flagermus, der ved flere lejligheder er set fouragere over projektområdet langs [A1]. To flagermus er blevet observeret i uge 40 i 2019. En af flagermusene er desuden blevet observeret rastende i et redskabsskur på en ejendom ca. 160 m nord for projektområdet. Der er sandsynligvis tale om en dværgflagermus.

Klageren anfører i denne forbindelse, at flagermus er optaget på listen over bilag IV-arter, og at kommunen ikke har foretaget sig tilstrækkeligt med henblik på at afdække, i hvilket omfang flagermus er til stede i eller i nærheden af projektområdet.

2.2.2. Generelt om bilag IV-arter

Der er i habitatdirektivet[5] fastsat regler om beskyttelse af bestemte dyre- og plantearter (bilag IV-arter). Disse regler gælder også uden for Natura 2000-områderne.

For dyrearter nævnt i habitatdirektivets bilag IV, litra a, er der forbud mod forsætlig forstyrrelse af disse arter, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer eller vandrer, jf. artikel 12, stk. 1, litra b. Der er desuden forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder, jf. artikel 12, stk. 1, litra d. Beskyttelsen er generel og vedrører ikke kun særligt udpegede områder. Beskyttelsen omfatter desuden både forsætlig og uforsætlig beskadigelse og ødelæggelse.

Flagermus er oplistet i habitatdirektivets bilag IV.

Habitatdirektivet er implementeret i dansk ret i flere regelsæt, bl.a. planhabitatbekendtgørelsen fra 2016.[6]

Det følger af bekendtgørelsens § 7, stk. 2, at et planforslag ikke kan vedtages, hvis gennemførelse af planen kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a. Vurderingen heraf skal fremgå af redegørelsen til planforslaget, jf. § 7, stk. 3 i bekendtgørelsen.

2.2.3. Krav til tilvejebringelsen af oplysninger om bilag IV-arter

Spørgsmålet om, i hvilket omfang der skal foretages en nærmere undersøgelse af, om et område er et naturligt udbredelsesområde for en beskyttet art efter habitatdirektivets bilag IV, er ikke reguleret. Spørgsmålet om, i hvilket omfang en myndighed generelt er forpligtet til at foretage konkrete undersøgelser af bilag IV-arters forekomst og omfanget af disse, er heller ikke reguleret.

En eventuel undersøgelsespligt og det potentielle omfang af denne afhænger således af lovgivningen om bilag IV-arter og de ulovbestemte forvaltningsretlige principper, herunder officialprincippet (undersøgelsesprincippet), som kommunen skal påse overholdt. Kravene til forvaltningens sagsoplysning angår tilvejebringelsen af et fyldestgørende grundlag for afgørelsen. Kravene til oplysning af faktum kan ikke præciseres generelt og er i vid udstrækning af skønsmæssig karakter.

I sager om vurdering af bilag IV-arter kan der foretages en indledende vurdering (en slags "screening") af, om de konkrete aktiviteter, en plan giver mulighed for, vil kunne beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder. Dette kan ske ud fra en faglig viden om arternes overordnede fordeling, levevis og levesteder. I de situationer, hvor den indledende vurdering viser, at bilag IV-arter kan påvirkes, skal kommunen belyse sagen nærmere for at vurdere, om yngle- og rasteområder bliver beskadiget eller ødelagt eller forskellige livsstadier af bilag IV-planter bliver ødelagt.[7]

Det antages desuden, at jo mere udbredte arterne er, desto større er sandsynligheden for, at der skal tages højde for dem i forbindelse med bl.a. planer. Det drejer sig f.eks. om spidssnudet frø, stor vandsalamander, flere arter af flagermus og odder.[8]

Hensynet til beskyttede arter bør inddrages så tidligt som muligt i beslutningsprocessen, hvor der ansøges om en tilladelse eller lign. eller udarbejdes en plan. Derved vil der i god tid kunne tilvejebringes de nødvendige oplysninger, så evt. konflikter mellem artsbeskyttelsen og en plan kan afværges.

Kravet om at foretage bilag IV-vurderingen så tidligt som muligt i forbindelse med en miljøvurdering af en plan skal også ses i lyset af, at formålet med en miljøvurdering netop er at sikre, at integrationen af miljøhensyn foretages i forbindelse med udarbejdelse af planen og dermed på et så tidligt tidspunkt, at det er muligt at inddrage (kendte/sandsynlige) miljømæssige aspekter i planens udformning.

2.2.5. Planklagenævnets vurdering i forhold til flagermus

Det fremgår tillægget til planstrategien, at området i dag anvendes til landbrugsformål, og at byggeriet derfor kun vil medvirke til en meget begrænset påvirkning af dyre- og plantelivet.

Der fremgår ikke en egentlig vurdering i forhold til bilag IV-arter.

Planklagenævnet finder dog ikke, at den manglende vurdering i det konkrete tilfælde er en retlig mangel, som i sig selv medfører ugyldighed af planen.

Nævnet lægger herved vægt på, at tillægget til planstrategi omfatter et areal, som primært i dag er dyrket mark, og hvor etablering af et sommerhusområde ikke vil medføre fjernelse af bygninger. Etableringen af et sommerhusområde ses heller ikke at medføre, at der vil ske fældning af træer. Den eneste del af planområdet, hvor der ses træer, er den vestligste del af planområdet, som ikke er medtaget i forslaget til landsplandirektiv. Desuden er der kun tale om en meget spredt bevoksning.

Planklagenævnet kan således ikke give medhold i klagepunktet.

2.3. Påvirkning af Natura 2000-område (traner)

2.3.1. Generelt om forholdet til Natura 2000-områder

Væsentligheds- og konsekvensvurderinger

I fuglebeskyttelsesdirektivet[9] og habitatdirektivet[10] er der fastsat regler om oprettelse af internationale beskyttelsesområder. Der er på den baggrund oprettet Natura 2000-områder, som omfatter habitatområder efter habitatdirektivet og/eller fuglebeskyttelsesområder efter fuglebeskyttelsesdirektivet. Nogle af Natura 2000-områderne omfatter desuden Ramsar-områder efter Ramsar-konventionen. Habitatområderne omfatter bestemte naturtyper

og/eller dyre- eller plantearter, og fuglebeskyttelsesområderne omfatter bestemte fuglearter. De naturtyper eller arter, der er beskyttede i det konkrete habitat- eller fuglebeskyttelsesområde, kaldes udpegningsgrundlaget for området.

Det fremgår af habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, at:

Alle planer eller projekter, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendige for lokalitetens forvaltning, men som i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke en sådan lokalitet væsentligt, vurderes med hensyn til deres virkninger på lokaliteten under hensyn til bevaringsmålsætningerne for denne. På baggrund af konklusionerne af vurderingen af virkningerne på lokaliteten, og med forbehold af stk. 4, giver de kompetente nationale myndigheder først deres tilslutning til en plan eller et projekt, når de har sikret sig, at den/det ikke skader lokalitetens integritet, og når de - hvis det anses for nødvendigt - har hørt offentligheden.

Habitatdirektivet er implementeret i dansk ret i flere regelsæt, bl.a. planhabitatbekendtgørelsen.[11]

Det fremgår desuden af miljøvurderingslovens bilag 3, jf. § 10, at der i en miljøscreening bl.a. skal tages hensyn til miljøproblemer af relevans for planen eller programmet, herunder planens indvirkning på miljøet. Derudover fremgår det af miljøvurderingslovens § 8, stk. 1, nr. 2, at kommunen skal udarbejde en miljøvurdering af planer og programmer, hvor disse medfører krav om en vurdering på et internationalt naturbeskyttelsesområde (f.eks. Natura 2000-områder).

Særligt om traner

Traner yngler både i åbne hedemoser og tilgroede moser samt til tider i mindre skovmoser. Moserne er kun egnet som levested for traner, hvis de er uforstyrrede, da traner er meget sky. Tranerne spiser varieret, herunder bl.a. insekter, mindre dyr, plantedele, korn og kartofler.[12]

2.3.2. Traner

Klagen

Klagerne anfører bl.a., at traner, fouragerer hvert år på marken, som udgør planområdet. Klagerne anfører på den baggrund, at kommunen i screeningen ikke tilstrækkeligt har belyst forstyrrelse af fuglelivet i det Natura 2000-område, som ligger ca. 200 m vest for planområdets grænse.

Planklagenævnets vurdering

Den konkrete sag vedrører et område, som ligger ca. 200 m fra Natura 2000-område N2, Råbjerg Mile og Hulsig Hede, som bl.a. omfatter fuglebeskyttelsesområde F5. Udpegningsgrundlaget for F5 er bl.a. traner.

Planklagenævnet kan konstatere, at der er registreret et ikke ubetydeligt antal observationer af traner i Hulsig-området, herunder vest og nord for lokalplanområdet.[13]

Det fremgår af redegørelsen for planstrategien s. 11, at området i dag anvendes til landbrugsformål, og at kommunen har vurderet, at byggeriet derfor kun vil medvirke til en meget begrænset påvirkning af dyrelivet. Planstrategien indeholder ikke en vurdering af påvirkningen af Natura 2000-områder.

Planklagenævnet bemærker, at idet traner bl.a. fouragerer på dyrkede marker, vil det efter omstændighederne kunne skade fuglebeskyttelsesområdets integritet, hvis større arealer med dyrkede marker i nærheden af fuglebeskyttelsesområdet overgår til sommerhusområde.

Planklagenævnet bemærker desuden, at der, selvom der er tale om en overordnet planlægning, i den konkrete sag er klarhed om, at der i planområdet skal etableres sommerhusgrunde på arealer, hvor der i dag er landbrugsjord. Det var derfor muligt for Frederikshavn Kommune på tidspunktet for afgørelsen at forholde sig til en eventuel påvirkning af fuglearterne på udpegningsgrundlaget i fuglebeskyttelsesområde F5 som følge af denne ændring af arealanvendelsen.

Planklagenævnet kan ikke udelukke, at det vil være muligt for tranerne i fuglebeskyttelsesområdet at opretholde sig selv som en levedygtig bestanddel af deres naturlige levesteder ved at fouragere på andre arealer inden for eller uden for fuglebeskyttelsesområdet. Dette er imidlertid ikke nærmere belyst i miljøscreeningen, ligesom det i øvrigt ikke fremgår, at der er sket en væsentlighedsvurdering. Tillægget til planstrategi lider således af en væsentlig retlig mangel.

2.3.3. Konsekvenser for miljøscreeningen

Det følger af miljøvurderingslovens bilag 3, jf. § 10, at der i en miljøscreening navnlig skal tages hensyn til bl.a. indvirkningen på områder eller landskaber, som har en anerkendt beskyttelsesstatus på nationalt plan, fællesskabsplan eller internationalt plan. En kommune skal således inddrage indvirkningen på bl.a. Natura 2000-områder.

Planklagenævnet finder ikke, at dette spørgsmål er tilstrækkeligt belyst i forbindelse med miljøscreeningen, jf. afsnit 2.3.2.

Efter lovens § 8, stk. 1, nr. 2, skal der desuden gennemføres miljøvurdering af planer og programmer, som kan påvirke et udpeget internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt. Bestemmelsen indebærer, at hvis en plan skal konsekvensvurderes efter habitatreglerne, skal planen også undergives en miljøvurdering efter miljøvurderingsloven.

Hvis en væsentlighedsvurdering havde ført til den konklusion, at der skulle foretages en konsekvensvurdering, så skulle kommunen således have foretaget en miljøvurdering.

På baggrund af ovennævnte finder Planklagenævnet, at screeningsafgørelsen lider af en væsentlig retlig mangel.

2.4. Miljøscreeningen i forhold til naturværdi

2.4.1. Klagen

Klageren anfører, at området mellem marken og stranden, dvs. klitten og området bag klitten, bl.a. svarer til hvid klit og klitheder som beskrevet i habitatbeskrivelserne i habitatdirektivet for Natura 2000. Marken er således omgivet af karakteristiske naturtyper, der ifølge habitatdirektivet er beskyttelsesværdige. Klageren anfører i den forbindelse, at det ikke i screeningen er vurderet, hvilken naturværdi der er i planområdet. Klageren anfører videre, at 80-90 sommerhuse vil være en yderligere belastning og nedslidende for klit, strand og fredskov, idet området i forvejen skal bære adgang for sommerhuse i området, beboere, endagsturister m.fl.

2.4.2. Generelt om naturområder

Det fremgår af miljøvurderingslovens § 1, stk. 2, at formålet med en miljøvurdering bl.a. er at tage hensyn til planers sandsynlige væsentlige indvirkning på biologisk mangfoldighed, flora og fauna. Det fremgår desuden af miljøvurderingslovens bilag 3, jf. § 10, at der i en miljøscreening bl.a. skal tages hensyn til miljøproblemer af relevans for planen eller programmet, til faren for miljøet og til indvirkningen på områder eller landskaber, som har en anerkendt beskyttelsesstatus på f.eks. nationalt plan. Der kan herunder være pligt til at tage hensyn til plantelivet i disse områder og landskaber.

Dette indebærer efter Planklagenævnets opfattelse, at det bl.a. skal indgå i en miljøscreening, hvis en plan kan påvirke et område, som er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven, ligesom det efter omstændighederne skal indgå, hvis en plan kan påvirke et område, der er beskyttet som fredskov. Det er i den forbindelse uden betydning, om de beskyttede områder ligger uden for lokalplanområdet. Det afgørende er, om planen kan have en *indvirkning* på områderne.

2.4.3. Planklagenævnets vurdering

Planklagenævnet bemærker indledningsvis, at det forhold, at hvid klit og klithede er naturtyper, som er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området vest for planområdet, ikke indebærer, at arealer med disse naturtyper øst for planområdet skal ligestilles eller i øvrigt vurderes på samme måde som arealerne inden for Natura 2000-området.

Hedearealerne øst for planområdet er imidlertid registreret som beskyttet hede efter naturbeskyttelseslovens § 3, og der ligger fredskov syd for planområdet, hvilket efter omstændighederne skal indgå i en miljøscreening.

Det fremgår af redegørelsen i planstrategien, s. 11, at et øget antal sommerhusgæster i området kan medvirke til en lidt større belastning af de omkringliggende naturområder, men det forventes, at øget færdsel i naturområderne vil koncentrere sig til eksisterende stier i området.

Med hensyn til antallet af mulige sommerhuse fremgår det af planstrategiens redegørelse, s. 6, at arealet forventes at kunne rumme 80-90 nye sommerhusgrunde. I forslaget til landsplandirektiv 2021 for udlæg og omplacering af sommerhusområder i kystnærhedszonen, § 24, fremgår det imidlertid, at der må udstykkes op til 35 sommerhusgrunde.

Planklagenævnet finder, at dette må indgå i nævnets vurdering i en situation som den foreliggende, hvor staten fastlægger antallet af sommerhuse i et landsplandirektiv, og hvor staten i et forslag til landsplandirektiv har tilkendegivet, at staten har i sinde at fastlægge et lavere antal sommerhusgrunde end det, der fremgår af den påklagede planstrategi.

Planklagenævnet finder, at kommunens vurdering er tilstrækkelig i forhold til en miljøscreening på det nuværende planlægningsstadium i lyset af, at det må forventes, at der alene vil blive givet mulighed for udstykning af 35 sommerhusgrunde.

Planklagenævnet kan således ikke give medhold i klagepunktet.

2.5. Forhold, som ikke behandles

Det er i klagesagen anført, at marken bør friholdes for byggeri, at der ikke er brug for yderligere sommerhuse, samt at der ikke er økonomi i at opføre sommerhusene.

Dette vedrører ikke retlige forhold efter planloven eller miljøvurderingsloven, men planforslagets hensigtsmæssighed, og Planklagenævnet har derfor ikke kompetence til at behandle dette spørgsmål.

I lyset af afgørelsens resultat har Planklagenævnet endvidere ikke fundet anledning til at behandle klagepunkterne om markfirben, natravne og hedelærker. Der henvises til bemærkningerne til en eventuel ny planvedtagelse under afsnit 3.

3. Afsluttende bemærkninger

Planklagenævnet ophæver Frederikshavn Kommunes afgørelse af 28. august 2019 om, at der ikke skal gennemføres en miljøvurdering af tillæg til udviklingsstrategi 2015-2019, Omplacering af sommerhusområder inden for kystnærhedszonen.

Planklagenævnet ophæver desuden tillægget til planstrategien.

Såfremt kommunen fortsat ønsker at fremme en planstrategi, der indebærer udlægning af området ved Hulsig til sommerhusområde, skal dette ske i overensstemmelse med følgende:

1. Kommunen skal foretage en væsentlighedsvurdering efter planhabitatbekendtgørelsens § 3, stk. 1, og i den forbindelse vurdere, om det vil være muligt for fuglearterne på udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde F5 (herunder traner, natravne og hedelærker) at opretholde sig selv som en levedygtig bestanddel af deres naturlige levesteder ved at fouragere på andre arealer inden for eller uden for fuglebeskyttelsesområdet. Hvis dette ikke kan udelukkes i en væsentlighedsvurdering, skal der foretages en konsekvensvurdering (og en miljøvurdering efter miljøvurderingsloven).
2. Kommunen skal i forhold til markfirben overveje, om det planlagte omfatter eller ligger tæt op ad et naturligt udbredelsesområde for markfirben. Hvis dette er tilfældet, skal kommunen overveje, om den planlagte omdannelse fra dyrket mark til sommerhusområde kan medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for markfirben, jf. planhabitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1.
3. Kommunen skal vurdere, om det forhold, at anvendelsen af arealet ændres fra dyrket mark til sommerhusområde, kan have betydning i forhold til (andre) trækfugle. Planklagenævnet finder således som følge af fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 4, stk. 4, 2. pkt., at det i forbindelse med en miljøscreening eller -vurdering af en plan efter omstændighederne skal inddrages, om realiseringen af planen vil medføre sådanne forringelser af levestederne for en given bilag I-fugleart eller trækfugleart, at det kan påvirke arten på bestandsniveau. Dette uanset, at det planlagte ikke ligger i eller i nærheden af et fuglebeskyttelsesområde.

Planklagenævnet beklager den lange sagsbehandlingstid.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 4, stk. 1, i lov om Planklagenævnet.

Planklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 3, stk. 3, i lov om Planklagenævnet.^[14] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. § 3, stk. 4, i lov om Planklagenævnet.

De indbetalte klagegebyrer tilbagebetales ikke. Klagegebyrer tilbagebetales kun, hvis nævnet har afvist at behandle sagen, hvis klagen tilbagekaldes, eller hvis nævnet giver klageren medhold eller i øvrigt ændrer den afgørelse, der er klaget over. Det er ikke tilfældet i denne sag. Planklagenævnets afgørelse vedrørende klagegebyret kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Der henvises til § 3 i gebyrbekendtgørelsen for Planklagenævnet.^[15]

---

[1] Planerne kan søges frem på plandata.dk: <http://kort.plandata.dk/searchlist/#/> (<http://kort.plandata.dk/searchlist/#/>).

[2] Bekendtgørelse af lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020 med senere ændringer.

[3] Oprindeligt lov nr. 425 af 18. maj 2016 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), afløst af lovbekendtgørelse nr. 448 af 10. maj 2017, som var gældende ved lovens ikrafttræden. Lovbekendtgørelse nr. 448 er efterfølgende afløst af lovbekendtgørelse nr. 1225 af 25. oktober 2018 og senest lovbekendtgørelse nr. 973 af 25. juni 2020, som dog i vidt omfang indeholder enslydende bestemmelser.

[4] Lovbekendtgørelse nr. 1225 af 25. oktober 2018 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

[5] Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter.

[6] Bekendtgørelse nr. 1383 af 26. november 2016 om administration af planloven i forbindelse med internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

[7] Habitatvejledningen, afsnit 9.6.3.

[8] Habitatvejledningen, afsnit 9.7.1.

[9] Oprindeligt Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle. Det oprindelige direktiv og senere ændringer er nu kodificeret i Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle.

[10] Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter.

[11] Bekendtgørelse nr. 1383 af 26. november 2016 om administration af planloven i forbindelse med internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

[12] Der henvises til Dofbasen.dk: <https://dofbasen.dk/ART/art.php?art=04330>
(<https://dofbasen.dk/ART/art.php?art=04330>).

[13] Se bilag 2.

[14] Lov nr. 1658 af 20. december 2016 om Planklagenævnet.

[15] Bekendtgørelse nr. 108 af 28. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Planklagenævnet

Sag:

19/07888, 19/07893

Dato:

22. december 2021.

Emner:

Miljøvurderingslo...
Planloven, retlig (...)

Planklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/planklagenaevnet/>) • Nævnenes Hus • Toldboden 2 •
8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • Plan@naevneneshus.dk (<mailto:Plan@naevneneshus.dk>)
[Tilgængelighedserklæring](https://www.was.digst.dk/pkn-naevneneshus-dk) (<https://www.was.digst.dk/pkn-naevneneshus-dk>)